

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1906

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1906

1695

3270

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Περὶ κανονισμοῦ τοῦ προγράμματος τῶν ἐν ταῖς Ἑλληνικοῖς σχολαίῃς
καὶ Γυμνασίῃς διδασκτέων μαθημάτων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὅπ' ὤφει το Ἡμέτερον διάταγμα τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1897 περὶ τοῦ προγράμματος τῶν ἐν ταῖς ἑλληνικοῖς σχολαίῃς καὶ γυμνασίῃς διδασκτέων μαθημάτων ὡς καὶ τὰ τροποποιούντα αὐτὸ Ἡμέτερα διατάγματα τῆς 17 Νοεμβρίου 1897, 16 Φεβρουαρίου 1899, 22 Μαρτίου 1899, 21 Σεπτεμβρίου 1900, 22 Ὀκτωβρίου 1901 καὶ 6 Σεπτεμβρίου 1903.

Προτάται τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ διατασσόμεν τὰδε :

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐν ταῖς ἑλληνικοῖς σχολαίῃς καὶ γυμνασίῃς τοῦ Κράτους διδασκτέων μαθημάτων κανονίζεται ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1906—1907 ὡς ἑξῆς :

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟΙΣ ΔΙΔΑΚΤΕΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α'. Θεωρητικά.

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

Νὰ ἐξεγείρωσι καὶ διαπλάσῃσι τὸ θρησκευτικὸν συναισθημα τῆς νεολαίας καὶ νὰ ἐνισχύσωσιν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς τὴν εἰς τὸν Θεὸν πίστιν καὶ νὰ κατιστήσωσιν εἰς αὐτὴν ἀπαρχίτητον τὴν ἀνάγκην τοῦ αἰεὶ πράττειν κατὰ τὸ θελημα Αὐτοῦ· προσέτι δὲ νὰ ἐμπ. εὐτώσι ζῆλον καὶ ἀρυσώσιν εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἑκκλησίαν, ἐκδηλουμένην καὶ διὰ τῆς ἐνεργοῦ συμμετοχῆς εἰς τὸν βίον αὐτῆς.

Α'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Τάξις Α', ὧραι 2. Περὶ ἱστορίᾳ τῆς Παιδείας Διαθῆκης. Μεθ' ἑκαστον ἱστορικὴν περίεχον σύντομος ἐξήγησις καὶ ἀπομνημόνευσις χρητοῦ ἐκ τῆς Παιδείας ἢ Κεινῆς Διαθῆκης

περιλαμβανόντος τὸ ἐν τῷ ἱστορήματι περιεχόμενον θεη-
σκευτικὸν ἢ ἠθικὸν διδάγμα. Σύντομος ἐξήγησις καὶ ἀπο-
μνημόνευσις τῶν ἀπολυτικῶν τῆς ὁρατώρου καὶ τῶν δεσπο-
τικῶν ἐορτῶν.

Τάξις Β', ὥρις 2. Περὶ ἱστορίᾳ τῆς Κωνῆς Διαθήκης
Μεθ' ἐκαστον ταύτης ἱστορήμα σύνομος ἐξήγησις καὶ ἀπο-
μνημόνευσις ρητοῦ ἐκ τῆς Παλαιᾶς ἢ Κωνῆς Διαθήκης
περιλαμβανόντος τὸ ἐν τῷ ἱστορήματι περιεχόμενον θεη-
σκευτικὸν ἢ ἠθικὸν διδάγμα. Σύντομος ἐκπαίδευσις τῶν ἐν
τῇ Α' τάξει ἀπολυτικῶν καὶ ἐξήγησις καὶ ἀπομνημόνευσις
τῶν ἀπολυτικῶν, τῶν θεολογικῶν ἐορτῶν καὶ τῶν ἐπι-
σημῶν ἀγίων.

Τάξις Γ', ὥρις 2. Περὶ κατήχησις. Ἀνάγνωσις κατ'
ἐκλογὴν μερῶν ἐξ ἑνὸς τῶν συνοπτικῶν Εὐαγγελίων μεθ'
ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων.

Β'. Γυμνάσιον.

Τάξις Α', ὥρις 2. Ἑρμηνεία εἰς τὰς περικοπὰς καὶ
ἐκλεκτὰς περικοπὰς ἐν τῶν Εὐαγγελίων, ἀπὸ τῆς ἐβδόμηδος.
Ἑρμηνεία τῶν περικοπῶν τῶν Εὐαγγελίων τῶν κατὰ τῆς
Κυριακῆς τοῦ ἔτους ἀναγνωστικῶν, ἀπὸ τῆς ἐβδόμηδος.

Τάξις Β', ὥρις 2. Ἑρμηνεία εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὅρου ὁμι-
λίαν καὶ εἰς ἄλλας ἠθικὰς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἰς
διακρίτους ἐκλεκτὰς περικοπὰς ἐν τῶν πράξεων καὶ ἐπιστο-
λῶν τῶν Ἀποστόλων, ἀπὸ τῆς ἐβδόμηδος. Ἑρμηνεία τῶν
περικοπῶν τῶν Ἀποστόλων τῶν κατὰ τῆς Κυριακῆς τοῦ
ἔτους ἀναγνωστικῶν, ἀπὸ τῆς ἐβδόμηδος.

Τάξις Γ', ὥρις 2. Χριστιανικὴ ἠθικὴ καὶ κατ' ἐκλογὴν
ἠθικὰς περικοπὰς τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου
μεθ' ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων.

Τάξις Δ', ὥρις 1. Ἑκκλησιαστικῆς ἱστορίας τὰ κυριώτατα.

Β'. Ἑλληνοικία.

Ι. Ἀρχαία

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

1. α') ἐξ ἰδίης ἀναγνώσεως ἰακνὴ καὶ βελτίει τῶν μα-
θητῶν κατανόησις τῶν ἐν ταῖς γυμνασίαις συνήθως ἐρμηνευ-
μένων Ἑλληνῶν συγγραμμάτων καὶ δι' αὐτῶν γλώττις τοῦ πο-
λιτισμοῦ καὶ τοῦ βίου καθ' ὅλου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων,
β') γλωσσικὴ καὶ λογικὴ πείρῃς τῶν μαθητῶν.

2. Τονόση των μαθητῶν γνώσις τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ λόγου, ὥστε νὰ δύνανται οὐτὰρ τὸ τέλος τῶν γυμνασιακῶν αὐτῶν σπουδῶν χωρὶς μὲν τῶν ἐν ταῖς δυσὶν ἀνωτέραις τάξεσιν ἐργασνομένων Ἑλλήνων συγγραφέων, ἀπληκχρῆνα γραμματικῶν μέλητα δυσχερεῶν, ἄνευ βοηθημάτων καὶ παρασκευῆς νὰ περὶσφάξωσι, κείμενον δὲ τι ἐν τῇ νῦν ἡμῶν γλώσσῃ γεγραμμένον, ἀλλ' οὐχὶ ἀριστῶμενον τῶν νεομαθητῶν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, νὰ μεταφράσωσιν εἰς τὸ ἄττικόν ἰδιῶμα ἄνευ ἀκροτημάτων περὶ τὸ τυπικὸν καὶ τὴν σύνταξιν.

Α' Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν.

1. Βελτίξις καὶ ἀκρίβησις γνώσεως τοῦ τυπικοῦ καὶ τῶν κυριωτάτων καὶ στοιχειωδιστάτων τῆς συντάξεως τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου.

2. Ἀνάγνωσις εὐλόγων Ἀττικῶν πεζῶν συγγραφέων.

Τάξις Α', ἐξάμηνον α', ὥραν 6. α') Ἐπικινῆσις τῆς γραμματικῆς τῆς νωτέρας γλώσσης τῆς ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ διδασκείσης καὶ συμπλήρωσις αὐτῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ, ἐν οἷς τὰ δύο γλωσσικὰ ἰδιώματα διακρίνουνται ἀλλήλων, τῆς διδασκαλίας περιοριζομένης εἰς τοὺς ἀπολύτως ἀναγκαίους κειμένους.

β') Ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκαστοῦ διδασκομένου μέρους τῆς γραμματικῆς, πρῶτον δι' ἀκρίβειαν προφορικῶν περὶ τὴν κλίσιν διαφόρων λέξεων, εἴτα διὰ προφορικῆς περὶσφάξεως εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδιῶμα ἐκ βιβλίου ἀκρίβειαν κατεκλήλου.

γ') Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ οἱ μαθηταὶ ὅπως ἐμπειρικῶς μαθαίνουντι νὰ διακρίνωσι τὸ ὑποκείμενον, τὸ κατηγορούμενον, τὸ ἀντικείμενον, τὰς κυρίαις καὶ δευτερευούσας προτάσεις, εἴτι δὲ τὴν ὀργανικὴν δοτικὴν, τὴν ἀνάλυσιν τοῦ εἰδικοῦ καὶ τελικοῦ ἀπαραμύχτου καὶ τὴν Ἀττικὴν σύνταξιν.

δ') Κατ' οἷον δις τῆς ἐβδομάδος γραφὴ τύπων, εἰς αὐς ἤδη οἱ μαθηταὶ προφορικῶς ἐν τῷ σχολείῳ ἐπικρικῶς ἠσκήθησαν. Ὁ ἑλεγχος τῶν γραπτῶν τούτων ἀκρίβειαν ἐν πάσῃ ταύτῃ τάξεσι τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου γίνεται ἐν τῷ σχολείῳ ἐνώπιον ὅλης τῆς τάξεως κατὰ τὴν ὥραν τῆς διδασκαλίας τῆς γραμματικῆς.

2

ε') Ἀπὸς τῆς ἐβδομάδος γραρὴ ἐν τῷ τετρακτίῳ τύπῳ ἐν τῷ σχολείῳ ἐκ τοῦ προχείρου καὶ ὀρθογραφικῆς ἀκρίχεις ἐπὶ τοῦ πίνακος ἀπὸ δὲ τοῦ δ' ἐξελήνῃ ἐκ τῆς ἀρχῆς καὶ γραρῆς ἐν τῷ τετρακτίῳ ὡσπύτως ἐκ τοῦ προχείρου παρὰ ῥασις εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδιῶμα, ἐν ὧρα ἰδικιτέρῃ. Ἡ διόρθωσις τῶν τοιούτων γραπτῶν ἀκρίχεις ἐν πάσαις ταῖς τάξεσι γίνεται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου μετ' ἀκριθείας κατ' οἶκον.

3

ς') Ἀπομνημονεύσεις τῆς σημασίας καὶ ὀρθογραφίας ἀγνωστων τοῖς μαθηταῖς λέξεων ἢ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἀκρίχεις ἢ ἐν τῷ ἐρμηνευμένῳ συγγραφεὶ ἀπαιτούσων.

Ἐξελήνῃ Β', ὥρα 8. α') Συνέχεια τῆς διδασκαλίας τῆς γραμματικῆς μετὰ τῶν ἀναγκαζίων ἀκρίχεις ἐν τῷ σχολείῳ καὶ κατ' οἶκον, ὡς καὶ ἐν τῷ α' ἐξελήνῃ, μέχρι τῶν ὑπολήπτων βημάτων [ὥρα 4].

β'). Ἐρμηνεῖα μύθων Αἰώπου, εἴτα μερῶν ἐκ συγγραμμάτων περὶ τῆς μυθικῆς ἱστορίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων παρὰ ῥασις καὶ διηγημάτων ἐκ χρηστομαθείας ὠρισμένης διὰ τὴν πρώτην τάξιν [ὥρα 4].

Τάξις Β', ὥρα 8. α') Γραμματικῆς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ὁμητικοῦ τυπικοῦ, εἴτα τὸ ἀνώμαλον τυπικὸν καὶ τὰ κυριώτατα μόνον καὶ γενικώτατα τῶν περὶ παρὰ ῥασις καὶ συνθέσεως ἀκρίχεις.

β') Ἀκρίχεις εἰς ἑκάστην τῶν διδασκόμενων μερῶν τοῦ τυπικοῦ ἀκριθῶς ὡς ἐν τῇ Α' τάξει ὡσπύτως δὲ, ὡς ἐν τῇ Α' τάξει γραρῆς κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ ἐργασίῃ. Ἀλλὰ μετὰ τὸ τέλος τῆς διδασκαλίας πάντων τῶν εἰς μὴ βημάτων καὶ τὴν πολλὴν εἰς ταῦτα ἀσκήσιν, ἀντὶ τῆς κατ' οἶκον γραρῆς τύπων γραρῶν οἱ μαθηταὶ διὰ τῆς ἐβδομάδος κατ' οἶκον παρὰ ῥασις, ἰκανῶς ἐν τῷ σχολείῳ προπαρὰ ῥασις, ἀπὸς μὲν τῆς ἐβδομάδος ἐκ τοῦ ἀρχαίου εἰς τὸ νέον, ἀπὸς δὲ τὸ ἀνάπαλιν.

γ') ἀπὸς τῆς ἐβδομάδος ἐν τῷ σχολείῳ γραρὴ τύπων ἐκ τοῦ προχείρου, μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς διδασκαλίας τῶν εἰς μὴ βημάτων παρὰ ῥασις ἐκ τῶν ἀρχαίων εἰς τὸ νέον ἰδιῶμα καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

δ') ἐκ τοῦ συντακτικοῦ οἱ μαθηταὶ ὅπως ἐμπειρικῶς μανθάνουσιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐρμηνεῖα ἀπαιτεῖ, τοὺς διαφόρους τρόπους τῆς ἀναλύσεως τῶν μετοχῶν, τὴν γενικὴν ἀπόλυτον, τὴν

δοτικήν τοῦ αἰτίου καὶ τῆς ἀναφορᾶς, τὴν εὐκτικήν καὶ τὴν ὀριστικήν τῶν παραγομένων χρόνων μετὰ τοῦ ἂν (ὥραι 4).

ε') ἑρμηνεία κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῶν τέσσάρων πρώτων βιβλίων τῆς Ξενοφώντος Κύρου ἀναβάσεως (ὥραι 4).

ς') ἀπομνημόνευσις τῆς σημασίας καὶ τῆς ὀρθογραφίας λέξεων ἢ φράσεων ἀγνώστων τοῖς μαθηταῖς ἐν τῷ ἐκάστοτε ἑρμηνευμένῳ μέρει τοῦ συγγραφέως ἀπαιτωσῶν.

Τάξις Γ', ὥραι 8. α') ἐπανάλυσις τῶν εἰς μὴ ῥημάτων καὶ τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων, ἰδίᾳ διὰ παραφράσεων εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδίωμα, εἰτα διδασκαλίαι τῶν στοιχειωδεστάτων τῆς συντάξεως τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου κατὰ τρόπον πραγματικὸν καὶ ἄνευ τινὸς θεωρίας. Ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκάστοτε διδασκομένου μέρους τοῦ συντακτικοῦ διὰ προφορικῆς καὶ γραπτῆς ἐπὶ τοῦ πίνακος παραφράσεως ἐκ τοῦ νέου εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδίωμα ἐκ καταλλήλου βιβλίου ἀκρήσεων.

β') γραπτὴ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ παραφράσις ἐκ τοῦ ἀρχαίου εἰς τὸ νέον καὶ ἀνάπαικτον, ὡς καὶ ἐν τῇ Β' τάξει-ιδίᾳ. β'-(ὥραι 4).

γ') ἑρμηνεία κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τοῦ πρώτου ἢ τοῦ δευτέρου βιβλίου τῶν ἐλληνικῶν τοῦ Ξενοφώντος καὶ μετὰ ταύτην ἑρμηνεία κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῆς Κύρου παιδείας τοῦ αὐτοῦ.

δ') ἀπομνημόνευσις τῆς σημασίας καὶ ὀρθογραφίας λέξεων ἢ φράσεων ἀγνώστων τοῖς μαθηταῖς ἐν τῷ ἐκάστοτε ἑρμηνευμένῳ μέρει τοῦ συγγραφέως ἀπαιτωσῶν (ὥραι 4).

Β'. Γυμνάσιον

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας
τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν.

1. Ἀσκήσις καὶ βεβαιὰ ἐκμάθησις τῆς συντάξεως τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου, ποιά δὲ τις γνῶσις τῶν ἄλλων διαλέκτων τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώττης, ἐρ' ὅσον αὗται ἐμφανίζονται ἐν τοῖς ἑρμηνευμένοις συγγραφεῦσι, καὶ ἐπαρκὴς κατανόησις τοῦ κάλλους τοῦ Ἑλληνικοῦ λόγου.

2. Ἑρμηνεία καὶ κατανόησις τῶν σπουδαιωτάτων ἔργων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων.

Τάξις Α', ὥραι 10. α') ἑρμηνεία κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῶν βιβλίων III-VII τῶν ἐλληνικῶν τοῦ Ξενοφώντος ἢ τοῦ ἱστορικοῦ μέρους (κερ. I-XII) τῆς Ἀριστοτέλους Ἀθη-

νκίων Πολιτείας. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν δὲ τοῦ Φεβρουαρίου ἐρμηνεῖα κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῶν τὰ ἑλληνικὰ πραγματευομένων βιβλίων V-IX τοῦ Ἡροδότου, ἀπὸ δὲ τοῦ 6' ἐξάμηνου καὶ δύο μικρῶν λόγων τοῦ Αὐτίου (κατὰ τὸ 2' ἐξάμηνον ὥρσι 6', κατὰ δὲ τὸ 6' ὥρσι ἐπτά 7', ὧν 1' ὑπὲρ τοῦ Ἡροδότου καὶ 3 ὑπὲρ τοῦ Αὐτίου).

6') ἀπομνημόνευσις λέξεων ἢ φράσεων ὡς καὶ ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου.

γ') ἐκ τοῦ συντακτικοῦ, Α') τὰ περὶ ὑποκειμένου, κατηγορουμένου καὶ συμπωνίας κντῶν πρὸς ἄλληλα, Β') τὰ περὶ παραθέσεως καὶ ἐπιθετικῶν καὶ κατηγορηματικῶν προδιόρισμων, Γ') τὰ περὶ πτώσεων, Δ') τὰ περὶ ἀπαρεμάρτου, Ε') τὰ περὶ μεταγωγῆς καὶ ς') τὰ περὶ διχθέσεων τῶν ῥημάτων.

δ') ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκάστοτε διδασκαμένου μέρους τοῦ συντακτικοῦ διὰ προσωρικῶν καὶ γραπτῶν παρρηχάσεων εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδίωμα ἐν τῷ σχολεῖν ἐκ τοῦ προχείρου γιγνομένου ἅπασι μὲν τῆς ἐδουλῆδος ἐκ τοῦ ἀρχαίου εἰς τὸ νέον ἰδίωμα, ἀπὸ πᾶσαν δὲ τρίτην ἐδουλῆδα ἐκ τοῦ νέου εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδίωμα. Τῆς γραπτῆς καὶ τῆς ἀκινήτης ἐξελέγχει ὁ διδάσκων μετ' ἀκριβοῦς κατ' εἰκὸν (ὥρσι κατὰ τὸ 2' ἐξάμηνον 4, κατὰ τὸ 6' 3).

Τάξις Β', ὥρσι 10. α') Ἑρμηνεῖα κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ξενοφῶντος, ἀπὸ δὲ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰωνοκράτου κατ' ἐκλογὴν ἱστορικῶν μερῶν τοῦ Θουκυδίδου καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἀπριλίου ἐνὸς ἢ δύο τῶν Ὀλυμπιακῶν τοῦ Δημοσθένους ἢ τοῦ κατὰ Λεωκράτους λόγου τοῦ Αὐτίου.

6') ἀπομνημόνευσις τῆς σημασίας καὶ ὀρθογραφίας λέξεων καὶ φράσεων ὡς καὶ ἐν τῇ Α' τάξει (ὥρσι κατὰ τὸ 2' ἐξάμηνον 4, κατὰ τὸ 6' 5).

γ') ἐρμηνεῖα τῆς Ὀμήρου Ὀδυσσεΐας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἀπομνημόνευσις τῶν ἐν ἐκάστῳ μᾶθηματι ἀπκντωσῶν ἀγνώστων τοῖς μᾶθηταις ὁμηρικῶν λέξεων (ὥρσι κατὰ τὸ 2' ἐξάμηνον 3, κατὰ τὸ 6' 2).

δ') ἐκ τοῦ συντακτικοῦ, 1) τὰ περὶ ἄρθρου, 2) τὰ περὶ χρόνων, 3) τὰ περὶ ἐγκλίσεων, 4) τὰ περὶ ἀντωνυμιῶν, 5) τὰ περὶ προσθέσεων καὶ 6) τὰ περὶ σχηματῶν. — Ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκάστοτε διδασκαμένου μέρους τοῦ συντακτικοῦ καὶ γραπτῆς ἐργασίας ἀκριβοῦς ὡς ἐν τῇ Α' τάξει (ὥρσι 3).

Τάξις Γ', ὥραι 10.

α') Ἑρμηνεία τινος ἢ τινων τῶν δὲ τῶν λόγων τοῦ Δημοσθένους, τῶν Φιλισπικῶν, τοῦ περὶ Εἰρήνης, τοῦ περὶ τοῦ Στεφάνου, εἴτε Δημοκροτίου τοῦ Θεουκιδίδου περιληψέοντων ἐν ταῖς ἱστορικαῖς ταῖς διδασκαλίαις ἐν τῇ Β' τάξει. Κατὰ δὲ τὸ β' ἐξήγητον Ἑρμηνεία τῆς ἀπολογίας τοῦ Σωκράτους ἢ τοῦ Κρίτωνος τοῦ Πλάτωνος καὶ χρόνου ἡμέρας, τοῦ Ἀρχαίου ἢ Εὐθύφρωνος ἢ Χαρμίδου τοῦ αὐτοῦ (ὥραι 5).

β') Ἑρμηνεία Ὁμήρου Πιλάδος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολιασμοῦ ἔτους, ἀπομνημονεύσεως λέξεων ἀρχαίων ὡς καὶ ἐν τῇ Β' τάξει. Περὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἀναγὰ τῆς Ἑρμηνείας τοῦ Ὁμήρου Ἑρμηνεία λυρικών τινων ποιητῶν (ὥραι 3).

γ') Προποριστικὴ περὶ ἀρχαίων ἰδιώματι πρὸς ἐπιμέλειαν δυσκόλων μάλιστα μερῶν τοῦ συγγραμματος, ἀπὸ δὲ τῆς ἐβδόμηδος γραπτῇ ἐν τῷ σχολείῳ περὶ ἀρχαίων ἐκ τῶν ἀρχαίων εἰς τὸ νέον ἰδιώματι καὶ τήν ἀπαλιν. Ἡ διόρθωσις τῶν γραπτῶν τούτων γίνεται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος κατ' οἶκον (ὥραι 2).

Τάξις Δ', ὥραι 10.

α') Ἑρμηνεία ἐνδὲς τῶν δὲ τῶν διολόγων τοῦ Πλάτωνος, Γοργίου, Πρωταγόρου ἢ Φιλιδάου, εἴτε δὲ ἀρχαίου τοῦ Σοφοκλέους καὶ ἑτέρου τοῦ Εὐριπίδου, ἢ δύο ἀρχαίων Σοφοκλέους, ἐν τέλει δὲ, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ ποιοῦ τῆς τάξεως ἐπιτηδόντων, Ἑρμηνεία τοῦ Ἐπιταρίου τοῦ Περιελίου (ὥραι 6).

β') Ἑρμηνεία Ὁμήρου Πιλάδος (ὥραι 2).

γ') Προποριστικὴ εἰς τὸ ἀρχαίων ἰδιώματι περὶ ἀρχαίων καὶ γραπτῇ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ ἐργασίαι ἀκριβῶς ὡς καὶ ἐν τῇ Γ' τάξει (ὥραι 2).

II. Νέα ἑλληνικά.

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

Δξιότης εἰς τὴν ὀρθὴν, γραπτὴν καὶ προποριστικὴν χρῆσιν τῆς νεωτέρας ἡμῶν γλώττης καὶ ἀνάγνωσις νεωτέρων τινῶν πεζολόγων καὶ ποιητῶν.

α') Ἑλληνικὸν Σχολεῖον.

Τάξις Α', ὥραι κατὰ μὲν τὸ α' ἐξήμηνον 4, κατὰ δὲ τὸ β' 2.

Ἀνάγνωσις πεζῶν τεμαχίων ἢ ποιημάτων ἐκ καταλήλου χρησιμομεύεις. Προπορικὴ ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀναδιηγήσεις διηγήματα, ὁ πρότερον εἶπεν αὐτοῖς ὁ διδάσκωντος.

Ὁρθογραφικαὶ ἀσκήσεις.

1. Κατ' οἶκον δις τῆς ἐβδομάδος ἀντιγραφεῖ 3 ἢ 4 στίχων νοσηλητικῶν κειμένου διδασκόμενος ἤδη ἐν τῇ τάξει.

2. Ἀπὸ τῆς ἐβδομάδος κατὰ τὸ α' ἐξήκοντον καθ' ὑπαγόρευσιν ἐν τῷ σχολείῳ γραφὴ τεμαχίου νοσηλητικῶς διδασκόμενος ἤδη καὶ ἀπὸ τῆς προτερίας τοῦλάχιστον ὑποδεικνόμενος τοῖς μαθηταῖς, ἵνα οἱ αὐτοὶ διεξέλθωσιν αὐτὸ ὑπὸ ὀρθογραφικῆν ἐπισπιν. Ἡ διόρθωσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 2 γραπτῶν ἀσκήσεων γίνεται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος ἐν τῷ σχολείῳ ἐνώπιον τῆς τάξεως καὶ προπορικῶς καὶ γραπτῶς ἐπὶ τοῦ πίνακος.

3. Ἀπὸ τῆς ἐβδομάδος κατὰ τὸ β' ἐξήκοντον ἐναλλάξ ἢ καθ' ὑπαγόρευσιν γραφὴ τεμαχίου δεδιδασκόμενος μὲν, ἀλλὰ μὴ ἐκ τῶν προτέρων γνωστοῦ τοῖς μαθηταῖς, ἢ ἐν τῷ σχολείῳ κατὰ γραφὴ μύθου ἢ διηγηματικῶν λεγνόμενος πρότερον ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος, πολλὰκις δὲ ἐπαναληφνόμενος ὑπὸ τῶν μαθητῶν. Ἡ τοιαύτη γραπτὴ ἐργασία μετ' ἀκριβοῦς διορθοῦται κατ' οἶκον ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος.

Τάξις Β', ὥρις 2.

α') Ἀνάγνωσις πεζῶν τεμαχίων καὶ ποιημάτων ἐκ καταλήλου χρησιμομεύεις.

β') Ἀπὸ τῆς ἐβδομάδος ὀρθογραφικὸν γύμνασμα ὁμοιον πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 ἢ 3 τῆς Α' τάξεως ἐναλλάξ πρὸς μικρὰν τινα σύνθεσιν δίδονται δὲ πρὸς σύνθεσιν α') μύθοι ἢ διηγήματα κατ' ἀρχὰς ἐπαναλαμβάνόμενα ὑπὸ τῶν μαθητῶν, ἀλλ' ὀλιγώτερον ἢ ἐν τῇ Α' τάξει, εἴτα ἀπὸ μόνον ἐπαναλαμβάνόμενα καὶ ἐν τέλει εὐδαμῶς, ε') περιγραφικὰ πραγματικῶν καθ' ἡμέραν ὑποπιπτόντων εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν μαθητῶν, π. γ. τῆς αἰθούσης τῆς διδασκαλίας, τοῦ σχολικῶς διδασκτηρίου, τῶν διαφόρων ὀργάνων καὶ σκευῶν καὶ ἄλλων τοιούτων, γ') ἐπιστολαὶ μικρὰ οἰκογενειακαί.

Τάξις Γ', ὥρις 2.

α') Ἀνάγνωσις πεζῶν τεμαχίων καὶ ποιημάτων ἐκ καταλήλου χρησιμομεύεις.

β') "Απαξ τῆς ἐβδομάδος σύνθεσις ἐν τῷ σχολείῳ· δίδονται δὲ πρὸς σύνθεσιν α') περιγραφαὶ γεγονότων τοῦ βίου ἢ φαινομένων τῆς φύσεως ὑποπιπτόντων εἰς τὴν ἡμέραν ἀντίληψιν τῶν παιδίων, εἶτα δὲ καὶ εἰκόνων, ἐν αἷς παρίστανται γεγονότα τοῦ βίου οὐχὶ ἀγνωστὰ τοῖς μαθηταῖς, οὐδὲ μακρὰν κείμενα τοῦ κύκλου τῶν παιδικῶν νημεμάτων· β') μικραὶ ἐπιστολαὶ διαφόρων εἰδῶν.

β') Γυμνάσιον.

Ἐν τούτῳ ἡ διδασκαλίᾳ τῆς νεωτέρας ἡμῶν γλώσσης συνίσταται ἰδίᾳ εἰς τὴν γραφὴν συνθέσεων, αἵτινες ἐν ἐκάστη τάξει γίνονται δις τοῦ μηνὸς κατὰ δεκαπενθήμερον, ἀπαξ μὲν ἐν τῷ σχολείῳ, ἀπαξ δὲ κατ' οἶκον. Ὁ χρόνος ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς σύνταξιν τῶν συνθέσεων ἐν τῷ σχολείῳ καὶ πρὸς ἔλεγχον τῶν ὑμικρημένων λαμβάνεται ἐκ τῶν ὥρων τῶν προφορικῶν καὶ γραπτῶν ἀσκήσεων τῶν ἐν ἐκάστη τάξει ὡρισμένων.

Τάξις Α', ὕλη συνθέσεων. α') Ἐν τῷ σχολείῳ·

1. Περιγραφαὶ μνημείων ἀρχαίων καὶ νέων, εἶτα δὲ εἰκόνων, ὡς καὶ ἐν τῇ Ι' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου.

2. Διηγήματα μετὰ τὴν ἔκτασιν, ὧν τὸ περιεχόμενον κατὰ τὰ κύρια μόνον σημεῖα δίδεται τοῖς μαθηταῖς, ἡ δὲ ἀνάπτυξις ἀφήνεται αὐτοῖς.

3. Ἐπιστολαὶ ποικίλου περιεχομένου.

β') Κατ' οἶκον·

1. Περίληψις ἐρμηνευθέντων μερῶν συγγραφέων.

2. Μικραὶ δικτριβαί, ὧν τὴν ὕλην καὶ παρέχουσιν οἱ ἐρμηνευόμενοι Ἕλληνες ἢ Λατῖνοι συγγραφεῖς, π. χ. περὶ τῶν ἐν Θερμοπύλαις ἀγῶνων καὶ Ἡρόδοτον, περὶ τῶν ὀπλῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ ἄλλων τοιούτων.

Τάξις Β'. α') Ἐν τῷ σχολείῳ·

1. Περιγραφαὶ φυσικῶν φαινομένων.

2. Μικραὶ δικτριβαί, ὧν τὴν ὕλην παρέχουσιν οἱ ἐρμηνευόμενοι συγγραφεῖς, π. χ. καὶ τοῦ Σωκράτους ἀποδείξεις περὶ ὑπάρξεως τῆς θεότητος κατὰ τὸ 1, 4 Ἀπομνημον. Περσφ., ἡ τοῦ Σωκράτους γνώμη περὶ τῆς εὐδαιμονίας ἢ τοῦ ὑψίστου ἀγαθοῦ κατὰ τὸ 1, 1 Ἀπομνημον. Ξενοφ.

β') Κατ' οἶκον·

1. Περίληψις ἐρμηνευθέντων μερῶν τῶν συγγραφέων·

2. Ἀνάπτυξις μερῶν τῶν ἐρηκνευμένων συγγραμμάτων.

Τάξις Γ', α') ἐν τῷ σχολείῳ·

1. Χαρακτηρισμός προτόπων·

2. Ἀνάπτυξις μερῶν ἐρηκνευθέντων συγγραμμάτων·

3. Περιγραφή γεγονότων τοῦ αὐτοῦ ἡμέραν βίου·

4. Διατριβὴ ὡς ἐν τῇ Β' τάξει.

β') Κατ' οἷον ἀνάπτυξις βιβλικῶν λόγων καὶ διαλόγων.

Τάξις Δ', α') ἐν τῷ σχολείῳ·

1. Διατριβὴ ὡς καὶ ἐν τῇ Β' καὶ Γ' τάξει·

2. Χαρακτηρισμός προτόπων·

β') Κατ' οἷον ἀνάπτυξις διαλόγων καὶ διαλόγων.

Πρὸς τοῦτοις ἀπὸ τῆς Α' τάξεως τοῦ γυμνασίου ἐν ἐκάστῳ τῶν ἄλλων μαθημάτων, ἐξαιρουμένων τῶν ξένων γλωσσῶν, γράσσονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἐν τῷ σχολείῳ δύο ἢ τρεῖς μικραὶ συνθέσεις κατ' ἕτος ἐν ἐκάστῃ τάξει, ἔχουσι δ' αὗται σκοπὸν νὰ προκαλέσῃ τὴν τῶν μαθητῶν εὐχέ-
ρειαν περὶ τὴν γραπτὴν χρῆσιν τῆς νέας ἡμῶν γλώττης.

Γ'. Λατινικά.

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

1. Ἐξ ἰδίας τῶν μαθητῶν ἀναγνώσεως ἱκανή, ἐρ' ὅταν ἐπιτρέπῃ ὁ τῷ μαθήματι προσημετρούμενος χρόνος, γνώσις τῶν σπουδαϊκώτεων λατινικῶν συγγραμμάτων τῶν Ρωμαίων καὶ τοῦ Ρωμαίου πολιτισμοῦ·

2. Τετακτὴ γνώσις τῆς Λατινικῆς γλώττης, ὥστε οἱ μαθηταὶ ἀπολυόμενοι νὰ δύνωσι χωρὶς τῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ ἀναγινωσκόμενων Λατίνων βιβλίων συγγραμμάτων, μὴ παρέχοντι σπανίως λέξεις καὶ ἄλλως δ' ἱκανῶς εὐκόλῃ, νὰ μεταφράζωσιν εἰς τὴν γλωττικὴν ἡμῶν ἕνευ βοηθημάτων.

α') Ἑλληνικὸν Σχολεῖον.

Τάξις Γ', ὥρ. 1.

α') Ἐκ τοῦ ὁμαλοῦ τυπικοῦ, αἱ κλίσεις τῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων μετὰ τῶν ὁμαλῶν βιβλίων παρθέσεως καὶ ἡ ἐνεργητικὴ φωνὴ τῶν ρημάτων τῶν τεσσάρων συζυγιῶν, πλὴν τῶν εἰς 10 ῥημάτων τῆς γ' συζυγίας·

β') Ἀσκήσις εἰς τὸ ἐκάστοτε διδασκόμενον μέρος τοῦ τυπικοῦ πρῶτον διὰ τῶν κληομένων ἀτάκτων περὶ τὴν

κλίσειν, ἰδίᾳ δ' εἶτα διὰ τῆς προπορικῆς μεταρράσεως ἐκ τοῦ Λατινικοῦ ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικτικοῦ καὶ διὰ προπορικῆς καὶ γραπτῆς ἐπὶ τοῦ πίνακος μεταρράσεως εἰς τὸ Λατινικόν ἐκ ἀκταλλήλου βιβλίου ἀπαύσιον. Κατ' ὅσον γραφὴ τύπων ἢ καὶ περικοπῶν προπορικῶς πρότερον μεταρραβείτων ἐν τῷ σχολείῳ.

Β'. Γυμνάσιον.

Τάξις Α', ὥραι 3.

Ἐπικλῆσαι τὸν ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου διδασκόντων μερῶν τοῦ ἐκκλησίου τυπικοῦ μετὰ προσθήκης τῶν ἐκτὸς περικλειομένων μερῶν αὐτοῦ. Τὰ εἰς τὸ γράμμα τῆς γ' συζυγίας καὶ παθητικῆς φωνῆ τῶν ρηματικῶν τῶν τεσσάρων συζυγιῶν καὶ τὰ ἀποθετικὰ ρήματα ἀπαύσις εἰς ἕκαστον τούτων προπορικῶς καὶ γραπτῶς ἀπαύσις ὡς καὶ ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικτικοῦ καὶ τοῦ βιβλίου τῶν ἀπαύσεων. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἐκκλησίου τυπικοῦ αἱ σπουδαίεσται καὶ συνηθέσταται περὶ τῆς κλίσεως καὶ συζυγίας ἀποφαίλει, ἀπαύσις δὲ εἰς ἕκαστον τῶν μερῶν τούτων τῆς γραμματικῆς διὰ προπορικῆς καὶ γραπτῆς μεταρράσεως εἰς τὸ Λατινικόν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς διδασκαλίας τοῦ ἐκκλησίου τυπικοῦ, ἅπτε τῆς ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικτικοῦ περικλήσεως ταύτης χωρὶς τῆς ἀναγνωσεως, ἐρμηνεύει ἐκ τοῦ *Lomond, urbis Romae viri illustres*.

Τάξις Β', ὥραι 3.

Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ τὰ περὶ πτώσεων, χρόνων καὶ ἐγκλίσεων, ἐξισχυμένων καὶ ἀπορρηκτομένων μόνον ἐκείνων τῶν μερῶν ἐν αἷς ἡ Λατινικὴ διακρίνει τῆς Ἑλληνικῆς. Ἀσκησις εἰς τὰ διάφορα ταῦτα διὰ προπορικῶν καὶ γραπτῶν ἐπὶ τοῦ πίνακος μεταρράσεως εἰς τὸ Λατινικόν. Ἀπὸς τῆς ἐβδομάδος γραπτῆς κατ' ὅσον μεταρράσας εἰς τὸ Λατινικόν. Ἑρμηνεύει κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τοῦ *de bello Gallico* τοῦ Καίσαρος.

Τάξις Γ', ὥραι 3.

Τὰ λοιπὰ τοῦ συντακτικοῦ, διδασκόμενα ὡς καὶ ἐν τῇ Β' τάξει, ἀνὰ πᾶσαν τρίτην ἐβδομάδα γραπτῆς ἐν τῷ σχολείῳ ἐκ τοῦ προχείρου μεταρράσας εἰς τὸ Λατινικόν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς τοῦ συντακτικοῦ διδασκαλίας ἀνὰ πᾶν δεκάπεν-

θήμερον ἐκλῆξ' γραπτὴ κατ' οἶκον ἢ ἐν τῷ σχολείῳ μετὰ-
 ρασις εἰς τὸ Ἑλληνικόν. Δύο ἐν ἐκτέρῳ ἐξερμῆνῳ γρα-
 πτῇ ἐκ τοῦ προχείρου μεταφράσεις ἐκ τοῦ Λατινικοῦ εἰς
 τὸ Ἑλληνικόν, ἐρμηνεία ἐνός ἢ πλείονων τῶνδε τῶν λόγων
 τοῦ Κικέρωνος: pro Archia, in Catilinam I ἢ II, pro
 Ligario, pro Marcello, de imperio G. Pompei καὶ
 μερῶν κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν Ὀβιδίου μεταφράσεων.

Τάξις Δ', ὥριον 3.

Ἑρμηνεία ἐνός ἢ δύο τῶν ἐξῆς λόγων τοῦ Κικέρωνος:
 pro Milone, pro Sestio, A καὶ B Philippii, Σκλήρου-
 στίου de conj. Catilinae, κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τῆς Αἰ-
 νειάδος τοῦ Βεργίλιου καὶ τῶν ᾠδῶν τοῦ Ὀρεκτίου. Ἀνὰ πᾶν
 δεκάμημερον γραπτὴ μεταφράσεις ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ εἰς
 τὸ Λατινικόν ἐκλῆξ' κατ' οἶκον ἢ ἐν τῷ σχολείῳ, τρεῖς ἐν
 ἐκτέρῳ ἐξερμῆνῳ γραπτῇ ἐκ τοῦ προχείρου μεταφράσεις ἐκ
 τοῦ Λατινικοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικόν.

Δ'. Γαλλικά.

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

1. Δι' ὅδου τῶν μελετῶν ἀναγνώσεως ἐκινήσῃ πως γνώσεως
 σπουδαίῳ, ἔργῳ τῆς κληρικῆς περιόδου καὶ νεωτέρου.
2. Ποιὰ τις εὐχέρεια περὶ τὴν γραπτὴν καὶ προφορικὴν
 γῆν τῆς Γαλλικῆς γλώττης.
3. Τεταύτη τεύτης γνώσεως, ὥστε νὰ δύνωνται οἱ ἀπο-
 λυόμενοι μελετᾶν εὐκόλῃ χωρὶς Γάλλων συγγραφέων, μὴ
 περιέχοντα συνήθει: λέξεις, νὰ ἐννοῶσιν ἄνευ τινός ἐπικυ-
 ρίσεως ἢ τουλάχιστον μικρῆς τοιαύτης.

Α'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Τάξις Β', ὥριον 2.

Ἀσκήσεις προφορῆς καὶ ἀναγνώσεως ἐπὶ λέξεων ἢ φρά-
 σεων ἐκ τῆς γραμματικῆς ὁδῶς πρακτικῶς, ἢ ὁριστικῇ τῆς
 α' καὶ β' ἐγκλῆς συζυγίας καὶ τῶν βοηθητικῶν φημάτων
 avoir καὶ être, ἢ κλίσεις τῶν ὀντων συντακτικῶν καὶ ἐπι-
 θέτων καὶ ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ μέχρι τοῦ 100. Ἀσκήσεις εἰς
 ἕκαστον τῶν διδασκόμενων μερῶν τῆς γραμματικῆς διὰ προ-
 φορικῆς καὶ γραπτῆς ἐπὶ τοῦ πίνακος μεταφράσεως εἰς τὴν

Γαλλικὴν προτάσεων λαμβανόμενων ἐκ βιβλίου κατὰλλήλου.
Ἀπὸ τῆς ἐβδόμηδος οἱ μαθηταὶ γράφουσιν κατ' οἶκον πρὸς ἄσκησιν εἰς τὴν ὀρθογραφικὴν ὀλίγας προτάσεις, γραπτῶς ἤδη μεταφρασθεῖσας ἐν τῷ σχολείῳ. Ἑρμηνεῖα φράσεων καὶ διηγηματικῶν ἐκ κατὰλλήλου ἀναγνωσματορίου. Ἀπομνημόνευσις τῆς σηματικῆς καὶ ὀρθογραφικῆς 8 ἐν ἐκάστῳ μαθήματι λέξεων, ἀπαντησῶν ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ ἢ συνήθων ἐν τῇ καθ' ἑμῆραν ὀμιλίᾳ, ἐπαναλήψις τούτων ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον.

Τάξις Γ', ὥρα 2.

Συμπλήρωσις τοῦ ὁμάλου τυπικοῦ, ἄσκησις εἰς ἕκαστον τῶν διδασκόμενων μερῶν τῆς γραμματικῆς ὡς ἐν τῇ Β' τάξει.

Μετάρρκει· διηγηματικῶν καὶ μικρῶν ποιημάτων ἐκ κατὰλλήλου ἀναγνωσματορίου.

Ἀπομνημόνευσις λέξεων καὶ φράσεων ὡς ἐν τῇ Β' τάξει.

Ἀπὸ τῆς ἐβδόμηδος ἐκτὸς γράφῃ κατ' οἶκον προτάσεων ὡς ἐν τῇ Β' τάξει καὶ γράφῃ καθ' ὑπαγόμευσιν ἐν τῷ σχολείῳ ἐρμηνευθέντες ἤδη τεμαχίου καὶ ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς ὑποδειχθέντος τοῖς μαθηταῖς, ἵνα ὑπὸ ὀρθογραφικῆς ἑποψίας διεξιέλθωσιν αὐτὸ κατ' οἶκον.

Β'. Γυμνάσιον.

Τάξις Α', ὥρα 3.

Ἐπαναλήψις τοῦ ὁμάλου τυπικοῦ καὶ διδακτικῶν τῶν ἀνωμαλῶν ρημάτων.

Ἐκ τοῦ συστακτικοῦ τὰ κυριώτερα ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν λέξεων καὶ τῆς χρήσεως τῶν βιβλιητικῶν ρημάτων avoir καὶ être.

Ἀσκήσις εἰς ἕκαστον τῶν μερῶν τῆς γραμματικῆς ἀκριβῶς ὡς ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον γράφῃ καθ' ὑπαγόμευσιν τεμαχίου ὡς καὶ ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου· ἀπὸ δὲ τοῦ β' ἐξαμήνου, τεμαχίου ἐρμηνευθέντος, οὐχὶ ὁμοῦς ἐκ τῶν προτέρων ὑποδειχθέντος, τοῖς μαθηταῖς.

Ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον γράφῃ κατ' οἶκον προτάσεων προφορικῶς μόνον μεταφρασθεῖσων ἐν τῷ σχολείῳ.

Ἑρμηνεῖα τεμαχίων ἐκ χρηστομαθείας περιεχομένης τὴν διὰ τὴν Α' τάξιν ὠρισμένην ὕλην κατὰ τὸ καταργηθὲν πρόγραμμα τοῦ 1884.

Ἀσκήσις εἰς τὸ ὀμιλεῖν γαλλιστί. Ἐρώτησις καὶ ἀπό-

κρισις ἐπὶ τοῦ ἐρμηνευθέντος τευχίου ἢ ἐπὶ τῶν συμβάντων τοῦ καθ' ἡμέραν βίου ἐν ἐκάστη ὥρᾳ διδακτικῆς.

Τάξις Β', ὥρᾳ 3.

Ἐπανάληψις τῶν ἀνωτέρων ρημάτων καὶ ἀσκήσις εἰς αὐτὰ διὰ γραπτῶν καὶ προφορικῶν μεταφράσεων εἰς τὴν γαλλικὴν.

Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ τὰ κύρια περὶ χρόνων, περὶ ὁριστικῆς καὶ ὑποτακτικῆς. Ἐφαρμογὴ εἰς ἐκαστον τῶν μερῶν τούτων τοῦ συντακτικοῦ διὰ γραπτῶν καὶ προφορικῶν μεταφράσεων εἰς τὴν Γαλλικὴν.

Ἀνὰ δέκα πέντε ἡμέρας γραπτὴ ἐν τῷ σχολείῳ ἐκ τοῦ προχείρου μεταφράσις εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ καὶ τἀντικαλὶν ἐναλλάξ.

Ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον ὡσαύτως γραπτὴ κατ' οἶον μεταφράσις εἰς τὸ γαλλικόν.

Ἐρμηνεία κατ' ἐκλογὴν μερῶν τοῦ Voltaire ἐκ τῆς «Histoire de Charles XII» ἢ τοῦ Chateaubriand ἐκ τοῦ «Itinéraire» ἢ τῶν «Martyrs» καὶ ἐκ τῶν διηγημάτων αὐτοῦ τῆς «Atala» ἢ τοῦ «dernier des Avençaragues».

Ἀσκήσις εἰς τὸ ὁμιλεῖν γαλλιστὶ καὶ ἀπομνημόνευσις λέξεων καὶ ὁράσεων ὡς καὶ ἐν τῇ Α' τάξει.

Τάξις Γ', ὥρᾳ 3.

Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ ἐπανάληψις τῶν περὶ ὑποτακτικῆς, εἴτα τὰ κύρια περὶ ἁθροῦ, ἐπιθέτου, ἐπιρρήματος, πτώσεων καὶ προθέσεων καὶ ἐν τέλει τὰ κύρια περὶ ἀπαιρέματός καὶ μετοχῆς.

Ἀσκήσις εἰς ἐκαστον τούτων τῶν μερῶν τοῦ συντακτικοῦ ὡς ἐν τῇ Β' τάξει· γραπτὰ ἔργα καὶ ἀκριβῶς ὡς ἐν τῇ Β' τάξει.

Ἐρμηνεία κατ' ἐκλογὴν μερῶν τῆς Staël ἐκ τῆς «Corinne» ἢ τοῦ Renan ἐκ τῶν «Souvenirs de Jeunesse» ἢ τῆς «Colomba» ἢ τοῦ Prosper Merimée ἐκ τῆς «Colomba» ἢ τοῦ Bernardin de St. Pierre ἐκ τοῦ «Paul et Virginie». Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἰανουαρίου ἐρμηνεία ἐνδὲς δράματος τοῦ Κορινθίου ἢ τοῦ Παλίνου οἴου ἢ καὶ παλαιωμένων σκηνῶν τινῶν. Κατ' ἴδιον οἱ μαθηταὶ ἀναγιγνώσκουσι διηγήματα, (ὡς τοῦ Anatole France «le Chantre de Kyme» κτλ.), ὁρίζομενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ διδασκόντος. Ἀνὰ πᾶν δὲ δεκαπενθήμερον

εξελέγχεται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος ἢ κατ' ἰδίαν αὐτὴ ἀνάγνωσις διὰ προφορικῆς ἢ καὶ γραπτῆς περιλήψεως τοῦ ἀναγνωσθέντος μέρους.

Τάξις Δ', ὥρις 3.

Ἑρμηνεῖα κατ' ἐκλογὴν μερῶν τοῦ Montesquieu, ἐκ τοῦ «Grandeur et décadence des Romains», ἢ ἐκλεκτῶν τεμαχίων ἐκ τοῦ Pascal ἢ τοῦ Rousseau ἢ τοῦ Thiers ἢ τοῦ Hugo ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος ἐκλεγομένων. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰανουαρίου ἐρμηνεῖα μιᾶς τῶν κωμωδιῶν τοῦ Μολιέρου Avare, ἢ Misanthrope, ὅλων ἢ καὶ παρκαλειπομένων σκηνῶν τινων.

Προσέτι ἐν ἐκτέρεχ τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων τοῦ γυμνασίου μετὰ τὸ πέρας τοῦ δράματος ἢ τῆς κωμωδίας ἀναγιγνώσκονται λυρικά τινα ποιήματα τοῦ Boileau, La-fontaine, André Chenier, Béranger, Lamartine, Casimir Delavigne, V. Hugo.

Κατ' ἰδίαν ἀνάγνωσις τῶν μαθητῶν ὡς ἐν τῇ Γ' τάξει.

Γραπτὰ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολεῖῳ ἐργασίαι, ὡς ἐν τῇ Β' καὶ Γ' τάξει.

Ἀσκήσεις εἰς τὸ γαλλιστὶ ὁμιλεῖν δυσχερέστεραι.

Ε'. Ἱστορία.

Σκοπὸς διδασκαλίας.

Γνώσις τῶν σημαντικωτάτων γεγονότων τῆς παγκοσμίου πολιτικῆς ἱστορίας, ἰδίᾳ δὲ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῶν κυρίων σημείων τῆς ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῇ αἰτιώδει ἢ πραγματικῇ αὐτῶν σχέσει, διὰ πάντων δὲ τούτων ἀνάπτυξις τοῦ ἱστορικοῦ νοῦ τῶν μαθητῶν.

Α'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Σκοπὸς τῆς ἐν τούτῳ διδασκαλίας τῆς ἱστορίας.

Γνώσις τῶν κυρίων γεγονότων τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῶν σημαντικωτάτων τῆς ἄλλης ἱστορίας.

Τάξις Α', ὥρις 2.

Ἑλληνικὴ ἱστορία μέχρι τῆς ἐν Μαντινείᾳ μάχης.

Τάξις Β', ὥρις 2.

Ἑλληνικὴ ἱστορία ἀπὸ τοῦ Φιλίππου μέχρι τῆς ἀλώσεως

τῆς Κορίνθου ὑπὸ τῶν Ρωμαίων, εἶτα ἐκ τῆς Ρωμαϊκῆς ιστορίας τὰ κεφαλαιωδέστατα, μετὰ τοῦτο ἡ Βυζαντινῇ ιστορίᾳ συγκρινουμένη περὶ τὰ ὀνόματα Μ. Κωνσταντίνος, 'Ιουστινιανός, 'Ηράκλειος, Φώτιος, Νικηφόρος Φωκᾶς, Βασίλειος ὁ Β', ἐν τέλει δὲ οἱ Κομνηνοί, αἱ σταυροφορίαι καὶ ἡ ἀλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Λατίνων.

Τάξις Γ', ὥρα: 2.

Τὰ ὑπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Λατίνων μέχρι τῆς ἀλώσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ, εἶτα ἐκ τῆς ιστορίας τῆς νέας Εὐρώπης αἱ ἀνακλιθεῖς καὶ ἐρευρέσεις, ἡ θρησκευτικὴ μεταρρύθμισις καὶ τινὰ περὶ τῆς γαλλικῆς ἐπανάστασεως. Ἐν τέλει περὶ τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τὴν τουρκικὴν δυναστείαν καὶ ἡ ιστορία τῆς ἐλληνικῆς ἐπανάστασεως.

Β'. Γυμνάσιον.

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας τῆς ιστορίας.

Συμπλήρωσις τῆς γνώσεως τῶν ιστορικῶν γεγονότων καὶ προσώπων, προσθήκη τῶν κυριωτάτων σημείων τῆς ιστορίας τοῦ πολιτισμοῦ καὶ κατανόησις τῶν στοιχείων τῆς ιστορίας καθόλου κατὰ τὴν ἀπώθη αὐτῶν σχέσιν.

Τάξις Α', ὥρα: 3.

Ἱστορία τῶν Ρωμαίων μέχρι τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου.

Τάξις Β', ὥρα: 3.

Ἀπὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου μέχρι τοῦ ἔτους 1453 μετὰ τῶν κυρίων γεγονότων τῆς Δύσεως κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα.

Τάξις Γ', ὥρα: 3.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος μέχρι τοῦ 146 π. Χ. ἐξεταζομένων ἰδίᾳ τῶν πολιτευμάτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καθόλου.

Τάξις Δ', ὥρα: 3.

Ἱστορία τῆς νέας Εὐρώπης μέχρι τοῦ ἔτους 1815 καὶ τῆς ἐλληνικῆς ἐπανάστασεως.

Σ'. Γεωγραφία.

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας ταύτης.

Ἡ γνώσις τῆς γῆς ὡς οὐράνιου σώματος καθ' ἑαυτὴν καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἄλλα οὐράνια σώματα, ἰδίᾳ δ' ἡ γνώσις

τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὡς κατοικήσε τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὡς θεάτρου τῆς ἱστορίας.

Α'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον

Τάξις Α', ὥρις 2.

Ἐξ ἀμέτρου ἐποικτεῖς τῶν μαθητῶν γνώσις τῶν γεωγραφικῶν στοιχείων ὅρους, λόγους, κοιλᾶδες, πεδιάδες καὶ λοιπῶν) κατὰ τὰς οὐσιώδεις αὐτῶν ιδιότητας. Τὰ ἀναγκαιότατα ἐν τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίᾳ. Γεωγραφία τῆς εἰς τὴν ἄμετον αἰθέρα τῶν μαθητῶν ὑποπιπτούσης ἰδιαιτέρας περὶ ὁδοῦ καὶ χαρτογράφου ταύτης. Γενικὴ συντομωτάτη ἐπισκόπησις τῆς γῆς (ἡμισφαίριον, ἥπειροι, ὠκεανοί). Γεωγραφία τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος. Χαρτογράφουσις ἀπὸ μαθήσε ἐν τῷ σχολείῳ κατὰ τὰ κυριώτατα γεωγραφικὰ στοιχεῖα τοῦ ἐκείνῳ διδασκόμενου τμήματος καὶ τοῦ ἐν τούτῳ συναποτελουμένου ἐπὶ μείζονος ὅλου.

Τάξις Β', ὥρις 2.

Γεωγραφία τῶν ἐλληνικῶν χωρῶν, τῆς λοιπῆς ἐλληνικῆς χειρτονήσου καὶ τῶν λατινικῶν κρατῶν. Χαρτογράφουσις ὡς ἐν τῇ Α' τάξει.

Τάξις Γ', ὥρις 2.

Γεωγραφία τῆς λοιπῆς Εὐρώπης καὶ τῶν ἄλλων ἡπείρων. Χαρτογράφουσις ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις τάξεσι.

Ταῖς γεωμαθηματικῇ τάξει πρέπει νὰ γίνωνται αἱ ἐπικαλήψεις τῆς γεωγραφίᾳ ἐν τῇ ἱστορικῇ διδασκαλίᾳ, ἔθελ' αὕτη ἀπαιτεῖ ἐκείνην.

Ἡ μαθηματικὴ γεωγραφία διδασκίται ἐν τῇ Δ' τάξει ἐν συνδέσει πρὸς τὰ μαθηματικὰ.

Ζ'. Μαθηματικά.

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας αὐτῶν.

Γνώσις τῶν ἀληθειῶν τῆς στοιχειώδους μαθηματικῆς ἐπὶ βεβαίᾳ κατανόησις ἐρειδομένη καὶ εὐχέρεια ἐν τῇ ἐφαρμογῇ αὐτῶν.

Α'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας τῶν μαθηματικῶν.

Εὐχέρεια εἰς τὸ λογίζεσθαι δι' ὧς σμένων ἀριθμῶν αἱ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ εἰς τὰς συνήθειαι σχέσεις τοῦ ἀστικῶ βίου.

Γνωσίς τῶν κυριωτάτων γεωμετρικῶν σχημάτων καὶ σωμάτων κατὰ τὰς στοιχειώδεις αὐτῶν ιδιότητας καὶ τὴν πρακτικὴν κατὰσκευήν, ἔτι δὲ τοῦ τρόπου τοῦ πρακτικῶς ὑπολογίζεσθαι τὸ ἐμβαδὸν καὶ τὸν ὄγκον αὐτῶν.

Τάξις Α', ὥραι 3.

Ἐκ τῆς πρακτικῆς ἀριθμητικῆς τὰ περὶ γραφῆς καὶ ἀπαγγελίας τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν, αἱ τέσσαρες ἐπ' αὐτῶν θεμελιώδεις πράξεις καὶ διααιρετότης τῶν ἀκεραίων διὰ 2, 3, 4, 5, 9, 25 καὶ 100. Κοινὰ κλάσματα καὶ αἱ τέσσαρες ἐπ' αὐτῶν θεμελιώδεις πράξεις. Μετὰ πᾶν διδασκόμενος μικρὸν μέρος τῆς ἀριθμητικῆς εὐθὺς ἀσκήσεις τῶν μαθητῶν εἰς τοῦτο διὰ τῆς λύσεως πολλῶν προβλημάτων.

Τάξις Β', ὥραι 3.

Ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς ἐπανάληψις τῶν κοινῶν κλασμάτων διὰ τῆς λύσεως προβλημάτων εἰς αὐτὰ ἀναφερομένων. Γραφὴ καὶ ἀπαγγελία δεκαδικῶν ἀριθμῶν, αἱ τέσσαρες ἐπ' αὐτῶν θεμελιώδεις πράξεις. Τὰ περὶ συμμιγῶν ἀριθμῶν ὡς καὶ αἱ τέσσαρες ἐπ' αὐτῶν πράξεις. Ἀσκήσεις ἀκριβῶς ὡς ἐν τῇ Α' τάξει.

Ἐκ τῆς πρακτικῆς γεωμετρίας τὰ περὶ γραμμῶν, γωνιῶν, τριγώνων, τετραπλεύρων καὶ πολυγώνων, περὶ κύκλου καὶ περιφερείας ἀκτίνων, διαμέτρου, χορδῆς, τμήματος κύκλου, κυκλικοῦ τομέως, ἐπικέντρων καὶ ἐγγεγραμμένων γωνιῶν καὶ περὶ ἐγγεγραμμένων καὶ περιγεγραμμένων πολυγώνων ὡς καὶ περὶ κανονικῶν τοιούτων. Γνωσίς τῶν κυριωτάτων εἰδῶν ἐκαστοῦ τῶν γεωμετρικῶν τούτων σχημάτων.

Τάξις Γ', ὥραι 3.

Ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς ἐπανάληψις τῶν περὶ κοινῶν καὶ δεκαδικῶν κλασμάτων καὶ τῶν συμμιγῶν ἀριθμῶν διὰ καταλλήλων προβλημάτων. Περὶ λόγων καὶ ποσῶν ἀναλόγων. Εἶτα ἀπλὴ μέθοδος τῶν τριῶν καὶ τὰ περὶ τῶν λοιπῶν μεθόδων. Ἀσκήσεις εἰς ἕκαστον τούτων τῶν μερῶν ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις τάξεσιν.

Ἐκ τῆς πρακτικῆς γεωμετρίας ἐπανάληψις τῶν διδασκόμενων ἐν τῇ προηγούμενῃ τάξει ὁρισμῶν καὶ στοιχειωδῶν κανόνων ἐπὶ τῶν εὐθυγράμμων σχημάτων καὶ τῶν περὶ κύκλου. Περὶ πρισμάτων, παραλληλεπιπέδων, πυραμίδος, κυ-

λίνδρου, κώνου καὶ σφαίρας (ἐν τῇ ὁποίᾳ δεόν νά ἀναγεί-
ρωνται καὶ τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὴν κοσμογραφίαν), μί-
τρησις τοῦ ὄγκου καὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν μετὰ παροδει-
γμάτων καὶ ἐφαρμογῶν εἰς τὸν πρακτικὸν βίον.

Σημ. α'. Τὸ σῆμα τοῦ ἐκαστοῦ διδασκόμενου στερεοῦ
ὅπ' αὐτοῦ τοῦ διδάσκοντος κατὰσκευαζομένου δεόν νά ἐπι-
δεικνύηται εἰς τοὺς μαθητὰς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ.

Σημ. β'. Ἡ γεωμετρία ἐν μὲν τῇ β' τάξει διδάσκεται
ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Φεβρουαρίου, ἐν δὲ τῇ γ' τάξει ἀπὸ
τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους ἀπὸ μίαν ὥραν καθ' ἑβδομαχὰ. Μετὰ
δὲ τὸ πέρας τῆς διδασκαλίας τῆς γεωμετρίας ἐν τῇ τάξει
ταύτῃ ἡ ὥρα δαπανᾷται εἰς τὴν λύσιν ἀριθμητικῶν καὶ γεω-
μετρικῶν προβλημάτων.

Β'. Γυμνάσιον.

Σκοπὸς τῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας τῶν μαθηματικῶν

Ἐπιστημονικὴ θεμελίωσις τῆς στοιχειώδους μαθηματικῆς
καὶ διὰ πολλαπλῶν ἀσκήσεων ἐπικρατὴς ἐξοικειώσις πρὸς τὰς
καλούμενας μαθηματικὰς μεθόδους.

Τάξις Α', ὥρα 4.

α'. Θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς.

1. Περί ἀριθμώσεως.
2. Τῆς τέσσαρς ἐπὶ τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν πράξεις.
3. Περί διαιρετότητος.
4. Τὰ περὶ μεγίστου κοινοῦ διαιρέτου καὶ ἐλαχίστου κοι-
νοῦ πολλαπλασίου ἐπὶ δύο ἢ περισσοτέρων ἀριθμῶν (τὰ περὶ
ἐλαχίστου κοινοῦ πολλαπλασίου πρακτικῶς καὶ στοιχειω-
δῶς), τὸν ὅρισμὸν τῶν πρώτων ἀριθμῶν καὶ τὴν εὕρεσιν αὐ-
τῶν διὰ τοῦ κοσκίνου τοῦ Ἐρατοσθένους.
5. Περί κλασμάτων.
6. Περί δεκαδικῶν ἀριθμῶν, πλὴν τῶν περιοδικῶν.
7. Περί συμμιγῶν ἀριθμῶν, ἔνθα ἐκτενέστερον τὰ περὶ
μονάδων μετρήσεων.
8. Περί λόγων καὶ ἀναλόγων ποσῶν καὶ
9. Τῶν μεθόδων (ἀπαιτῶν ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων
κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ μεθ' ἑκάστου διδασκόμενου
μάθημα).

β'. Γεωμετρίας.

Τὸ Α' βιβλίον τῆς ἐν χρήσει ἐπιπεδομετρίας μετ' ἀσκήσεων.

Τάξις Β', ὥριαι 3.

α'. Θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς.

1. Περὶ μεγίστου κοινοῦ διαιρέτου.
2. Περὶ ἐλάχιστου κοινοῦ πολλαπλασίου.
3. Περὶ πρώτων ἀριθμῶν.
4. Περὶ περιδικῶν δεκαδικῶν καὶ
5. Περὶ τετραγωνικῆς ῥίξης. (Ἀπαντᾷ δὲ ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων μεθ' ἑκαστον διδασκόμενον μέρος κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ).

β'. Γεωμετρίας.

Τὸ Β' βιβλίον τῆς ἐν χρήσει ἐπιπεδομετρίας μετ' ἀσκήσεων.

γ'. Ἀλγέβρας.

1. Περὶ τοῦ μηδενὸς ὡς ἀριθμοῦ καὶ περὶ ἀρνητικῶν ἀριθμῶν μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν πράξεων.
2. Τὸν ὀρισμὸν τῆς ἀλγέβρας καὶ περὶ τῶν ἀλγεβρικῶν συμβόλων.
3. Περὶ δυνάμεων καὶ ἀρχικῶν αὐτῶν ἰδιοτήτων.
4. Περὶ ἀλγεβρικῶν παραστάσεων, περὶ μερικῶν αὐτῶν τιμῶν καὶ περὶ βαθμῶν τῶν ἀκεραίων ἀλγεβρικῶν παραστάσεων.
5. Περὶ ὁμοίων ὅρων καὶ περὶ ἀλγεβρικῶν πράξεων.
6. Περὶ ἐξισώσεων τοῦ α' βαθμοῦ μεθ' ἑνὸς καὶ πλειόνων ἀγνωστών καὶ ἐφαρμογὴ αὐτῶν εἰς τὴν λύσιν ἀλγεβρικῶν προβλημάτων (Ἀπαντᾷ δὲ ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων μεθ' ἑκαστον διδασκόμενον μέρος).

Τάξις Γ', ὥριαι 4.

α'. Ἀλγέβρας.

1. Περὶ ἀνισοτήτων.
2. Περὶ ἀσυμμέτρων ἀριθμῶν.
3. Περὶ δυνάμεων καὶ ῥιζῶν μετὰ τῶν ἐφαρμογῶν των.
4. Περὶ τετραγώνων καὶ τετραγωνικῆς ῥίξης τῶν ἀλγεβρικῶν παραστάσεων.

Τὰ δὲ περὶ τετραγωνικῆς εἰζῆς τῶν πολυωνύμων δύνανται καὶ νῦν παρὰλείπωνται τοῦ χρόνου μὴ ἐπαρκούντος.

5. Περί ἐξισώσεων τοῦ β' βαθμοῦ μετ' ἐφαρμογῆς αὐτῶν ἐπὶ τῆς λύσεως προβλημάτων.

6. Περί προσόδων καὶ

7. Περί λογαριθμῶν, περὶ ἀκτομετροῦ καὶ χρονομετρίας μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστάσεως καὶ τῆς πρακτικῆς ἐπὶ τῶν λογαριθμικῶν πινάκων ἀσκήσεως (ἀπικντὰ δὲ ταῦτα μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων καὶ ἐφαρμογῶν κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ).

β'. Γεωμετρίας.

Τὸ Γ' καὶ Δ' βιβλίον τῆς ἐν χρήσει ἐπιπεδομετρίας, μετὰ πολλῆς ἐπιστάσεως, περὶ μετρήσεως εὐθειῶν, γωνιῶν καὶ ἐπιπέδων σχημάτων μετ' ἐφαρμογῶν ὡς οἶόν τε πλειοτέτων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ὡσαύτως τὰς ἐφαρμογὰς τῆς ἀλγεβρᾶς εἰς τὴν γεωμετρίαν, τὰ περὶ ὁρίων καὶ διαφόρους ἀριθμητικὰς ἐφαρμογὰς ἐπὶ γεωμετρικῶν προβλημάτων ἀπικιτούντων τὴν χρῆσιν τῶν λογαριθμικῶν πινάκων.

Τάξις Δ', ὥραι 5.

α'. Γεωμετρίας.

Ὁλόκληρον τὴν στερεομετρίαν μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων καὶ ἐφαρμογῶν (πλὴν τοῦ περὶ τῶν σφαιρικῶν τριγώνων καὶ πολυγώνων μέρους).

β'. Τριγωνομετρίας.

Ὁλόκληρον τὴν ἐπίπεδον τριγωνομετρίαν, ἔνθα τὰ περὶ τριγωνομετρικῶν λογαριθμῶν μετ' ἰδιαζούσης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας καὶ χρήσεως πολλῶν ἐφαρμογῶν καὶ ἀσκήσεων τούτων. Πρὸς δὲ ἐφαρμογὰς τῆς τριγωνομετρίας χρησίμους εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον ὅσον οἶόν τε τελειοτέρως.

γ'. Κοσμογραφίας.

Ὁλόκληρον τὴν στοιχειώδη κοσμογραφίαν μετὰ σχετικῶν προβλημάτων. Ὡς πρὸς τὰ περὶ πλανητῶν ὁ διδάσκων δέον νὰ ἀρεσθῇ εἰς τὰς γενικὰς περὶ αὐτῶν γνώσεις. Τὰ περὶ ἡλιακῶν ὥρολογίων καὶ ἡμερολογίων.

Ἐν τῇ Α' τάξει θὰ προτάσῃται ἡ διδασκαλία τῆς ἀριθμητικῆς, μετὰ τὴν ὁποίαν ἄρχεται ἡ τῆς γεωμετρίας.

Ἐν τῇ Β' τάξει θὰ προτάσσεται ἡ διδασκαλία τῆς ἀριθμητικῆς μετὰ τὴν ὁποίαν ἀρχεται ἡ τῆς γεωμετρικῆς, μετὰ τὸ τέλος δὲ καὶ ταύτης ἡ τῆς ἀλγέβρας.

Ἐν τῇ Γ' τάξει θὰ προτάσσεται ἡ διδασκαλία τῆς ἀλγέβρας, ἵνα οἱ μαθηταὶ γνωσκόντες τὴν χρῆσιν τῶν λογαριθμικῶν πινάκων ἐφαρμόζωσι ταύτας εἰς τὰ προβλήματα τῆς ἐπιπεδομετρικῆς καὶ τῆς σχετικῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀλγέβρας.

Ἐν τῇ Δ' τάξει προτάσσεται ἡ διδασκαλία τῆς στερεομετρικῆς καὶ μετ' αὐτὴν ἐπιτελεῖται ἡ διδασκαλία τῆς τριγωνομετρικῆς (ὥρα 3), ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολικοῦ ἔτους διδάσκεται ἡ κοσμογραφία παραλλήλῳ (ὥρα 2). Τὰ χρήσιμα εἰς τὴν κοσμογραφίαν μέρη τῶν μαθηματικῶν (στερεομετρικῆς καὶ τριγωνομετρικῆς) παρέχονται τοῖς μαθηταῖς ὡς ἀξιώματα. Μετὰ τὸ τέλος δὲ καὶ τούτων θὰ ἐπαναλαμβάνονται ἐν τῶν διδασκόντων ἐν τῷ γυμνασίῳ μαθηματικῶν τὰ κυριώτατα, περὶ ἐξισώσεων α' καὶ β' βαθμοῦ καὶ τὰ περὶ λογαριθμῶν, ἀντικειμένου καὶ χειριστικῆς μέρη τῆς ἀλγέβρας ὡς καὶ τὰ περὶ μετρήσεως μέρη τῆς ἐπιπεδομετρικῆς.

Καθίσταται ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐπαναλήψις κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου σχολικοῦ ἔτους ἀπαιτῆς τῆς διδασκόμενης ὕλης εἰς τὰς πρὸς κατωτέρως τάξεις, ἐν δὲ τῇ Δ' ἐπαναλαμβάνονται τὰ οὐσιωδέστατα καὶ ὅσον ἐπιτρέπει ὁ χρόνος.

Κατὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον, Νοέμβριον, Δεκέμβριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον ὑποχρεοῦται ὁ διδάσκων καθηγετῆς νὰ ἐνεργῇ ἀπρόσπτως τὴν ἐξέτασιν τοῦ μαθήματος τῆς ἡμέρας ἐνεῖνας ἢ τῶν κατ' οἶκον διδομένων ἀσκήσεων, οὐχὶ προσωρινῶς, ἀλλ' ἐγγράφως ἐπὶ φύλλου χάρτου (ὅπερ θὰ φέρωσι πάντοτε μετ' ἑαυτῶν οἱ μαθηταὶ) βαθμολογουμένων ὑπὸ τοῦ ἀρχιδίου καθηγητοῦ. Θὰ δίδονται δὲ τοῖς μαθηταῖς ἐκ τούτων δύο μόνον ζητήματα, ἐξ ὧν τὸ ἐν ὑποχρεοῦται νὰ ἀναγράφωσι καὶ λύωσιν οἱ μαθηταὶ οἱ τὴν περιττὴν πᾶσιν ἐν τοῖς θρανίοις κατέχοντες, τὸ δ' ἕτερον οἱ τὴν ἀρετὴν, οὕτως ὥστε νὰ ὑπολείπηται χρόνος πρὸς διδασκαλίαν ὕλης διὰ τὸ ἐπόμενον μάθημα καὶ νὰ προλαμβάνηται ἡτυχὴν ἐκ μέρους ἀμελοῦς τινος μαθητοῦ τάσις πρὸς βοήθειαν ὑπὸ τοῦ γειτονικοῦ του.

Κατὰ τὴν τριμηνίαν θὰ διενεργῇται ἐγγράφως διαγωνισμὸς ἐφ' ὠρισμένων μερῶν τῆς κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διήστημα διδασκόμενης ὕλης τῶν μαθηματικῶν, φυσικῆς καὶ

κοσμογραφίας. Οἱ μαθηταὶ δέον νὰ γνωρίζωσι τὴν ἡμέραν τοῦ διαγωνισμοῦ, ὅστις θὰ γίνηται ἀμέσως μετὰ τῆς ἐορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως καὶ τοῦ Πάσχα. Θὰ δίδωνται αὐτοῖς τρεῖς ζητήματα, ἐξ ὧν ὑποχρεοῦνται νὰ λύσωσι τὰ δύο. Τὰ ἐγγραφα δὲ ταῦτα διαγωνίσματα μετὰ τὴν βαθμολογίαν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρμεδίου καθηγητοῦ δέον νὰ κατατίθενται ἐγκρίτως ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ γυμνασίου καὶ νὰ φυλάσσωνται μέχρι τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Εἰς τοὺς γραπτοὺς τούτους διαγωνισμοὺς ἐρεῖλουσι νὰ δίδωσιν οἱ διδάσκοντες πολλὴν σημασίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας τῶν μαθητῶν.

II. Φυσικά.

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

Ἡ ὑπὸ τῶν μαθητῶν πρόσκτησις τῶν ἀναγκασιότατων διὰ πᾶσαν ἐν τῷ νῦν βίῳ θέσιν γνώσεων ἐκ τοῦ κλάδου τούτου τοῦ ἐπιστητοῦ καὶ ἡ δι' ἀκριβοῦς παρατηρήσεως ἀνάπτυξις τῶν αἰσθητέων, μάλιστα δὲ τῆς ὁράσεως.

I. Φυσικὴ ἱστορία.

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας αὐτῆς.

Ἀκριβὲς γνώσις τῶν σπουδαιότατων μορφῶν τοῦ ὀργανικοῦ βασιλείου καὶ τῶν στοιχείων τῆς γεωλογίας.

Ἑλληνικοῦ σχολείου τάξις Α', ὥρι 2.

Κατὰ τὸ α' ἐξάμηνον περιγραφὴ σπουδαίων ἀντιπροσώπων τῶν σπονδυλωτῶν, μετ' ἐξετάσεως τῆς διαίτης καὶ ὠφελείας ἢ βλάβης αὐτῶν. Κατὰ τὸ β' ἐξάμηνον περιγραφὴ διαφόρων φυτῶν ἐκ τῶν οὐνερογῶμων καὶ διὰ ταύτης ὡς καὶ διὰ τῆς συγγρίσεως συγγενῶν καὶ ἄλλ. προβεβλημένων τοῖς μαθηταῖς εἰδὼν γνώσις τῶν διαφόρων ὀργάνων τῶν φυτῶν.

Τάξις Β', ὥρι 2.

Περιγραφὴ ὡς ἐν τῇ Α' τάξει κυριωτάτων ἀντιπροσώπων, ιδίως τῶν ἄλλων συνομοταξιδῶν καὶ τὰ ἀναγκασιότατα ἐκ τῆς σωματολογίας τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τινων ὑγιεινῶν παρατηρήσεων. Κατὰ τὸ β' ἐξάμηνον φυτολογία ὡς ἐν τῇ Α' τάξει.

Γυμνασίου τάξις Α', ὥρι 2.

Ζωολογίας εἰσαγωγή. Σύντομος σωματολογία τοῦ ἀνθρώπου. Περιγραφὴ καὶ ξένων ζώων σπονδυλωτῶν καὶ διὰ συγ-

κρίσεις, ἐξεύσεις τῶν γνωρισμάτων τῶν γενῶν, τῶν τάξεων, τῶν ὁμοταξιῶν τῆς τῶν σπονδυλωτῶν συνομοταξίης. Περιγραφὴ ἀντιπροσώπων ἐκ τῶν ἄλλων συνομοταξιῶν καὶ διὰ συγκρίσεως εὗρεσις τῶν γνωρισμάτων ἐκάστης αὐτῶν.

Τάξις Β', ὥραι 2.

Στοιχεῖα γεωλογίας διδασκόμενα τὸ πολὺ μέχρι τῶν μέσων Νοεμβρίου. Φυτολογία, ὁργανογενεσία, ἀνατομία τῶν φυτῶν, περιγραφὴ ἀντιπροσώπων τῶν 4 τύπων καὶ ἰδίως τῶν ρυκερογάμων, διὰ συγκρίσεως δὲ ἐξεύρεσις τῶν γνωρισμάτων ἐκάστου τούτων καὶ τῶν κυριωτάτων ὑποδιαιρέσεων τῶν ρυκερογάμων.

II. Φυσικὴ.

α'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Σκοπός. Κατανόησις τῶν ἀπλουστάτων καὶ σπουδαιότητων φυσικῶν φαινομένων διὰ πειραμάτων.

Τάξις Γ', ὥραι 2.

Τὰ ἀπλουστάτα καὶ σπουδαιότατα φαινόμενα ἐκ πάντων τῶν κεφαλαιῶν τῆς φυσικῆς.

β'. Γυμνάσιον.

Σκοπός. Κατανόησις τῶν σπουδαιότητων φυσικῶν φαινομένων διὰ παρατηρήσεων καὶ πειραμάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ στοιχειωδῶν μαθηματικῶν ἀποδείξεων, ἐφ' ὅσον πρὸς τοῦτο ἀκούσιν αἱ μαθηματικαὶ τῶν μαθητῶν γνώσεις.

Τάξις Γ', ὥραι 3.

Γενικαὶ ιδιότητες τῶν σωμάτων, βαρύτης, ὑδροστατική, αἴρις, θερμότης.

Τάξις Δ', ὥραι 3.

Μαγνητισμός, στατικὸς καὶ δυναμικὸς ἡλεκτρισμός, ἀκουστικὴ καὶ ὀπτικὴ.

Θ'. Φιλοσοφικά.

Σκοπός. Διὰ κατανόησεως τῶν στοιχειωδιστάτων ἐννοιῶν τῆς ψυχολογίας καὶ λογικῆς ποιεῖ τις ἐξοικείωσις πρὸς φιλοσοφικὰς ἐννοίας καθ' ὅλου καὶ διέγερσις τοῦ διακρίνοντος ὑπὲρ περικιτέρω φιλοσοφικῶν σπουδῶν.

Τάξις Β', ὥρα 1.

Εμπειρικῆς ψυχολογίας τὸ παριστάνει μετὰ πολλῶν παραδειγμάτων καὶ ἐφαρμογῶν.

Τάξις Γ', ὥρα 1.

Τὰ λοιπὰ μέρη τῆς ἐμπειρικῆς ψυχολογίας μετὰ πολλῶν ὁμοίως παραδειγμάτων καὶ ἐφαρμογῶν.

Τάξις Δ', ὥρα 1.

Λογική, εὐρύτερον ἐξεταζομένου τοῦ 6' μέρους.

Ι. Ἰχνογραφία καὶ Καλλιγραφία.

Σκοπὸς τῆς τούτων διδασκαλίας.

Ἀσκήσις τοῦ ὀρθοκλμοῦ καὶ τῆς χειρὸς, δεξιότης εἰς τὴν καλὴν γραφὴν καὶ τὴν παράστασιν στερεῶν ἀπλῶν ἀντικειμένων ἀπὸ φύσεως.

Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

Τάξις Α'.

Καλλιγραφία ὥρα 2.

Ἰχνογραφία ὥρα 1.

Τάξις Β'.

Καλλιγραφία ὥρα 1.

Ἰχνογραφία ὥρα 1.

Τάξις Γ'.

Καλλιγραφία ὥρα 1.

Ἰχνογραφία ὥρα 1.

ΙΑ'. Γυμναστική.

Σκοπὸς ταύτης εὐρυθμὸς ἀνάπτυξις καὶ ἐνίσχυσις τοῦ σώματος τῶν νέων, ἐξέγερσις τοῦ θάρρους καὶ τῆς πεποιθήσεως τούτων εἰς ἑαυτούς.

Ἡ γυμναστικὴ ἐν πάσαις ταῖς τάξεσι τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου καὶ γυμνασίου διδάσκεται: 3 ὥρα ἀνὰ πᾶσαν ἐβδομάδα.

ΙΒ'. Ώρολόγιον μαθημάτων

Αν. ἀριθμός	Μαθήματα	Τάξεις		
		Α'	Β'	Γ'
	I. Ἑλληνικὸν σχολεῖον.			
1	Ἱερὰ	2	2	2
2	Ἀρχαῖα ἑλληνικὰ	6	8	8
3	Νέα ἑλληνικὰ καὶ ὁρθ. καὶ συνθ. ἀκρίβειαι	4	2	2
4	Μαθηματικὰ	3	3	3
5	Ἱστορία	2	2	2
6	Γαλλικὰ	—	2	2
7	Φυσικὰ	2	2	2
8	Γεωγραφία	2	2	2
9	Λατινικὰ	—	—	1
10	Καλλιγραφ. ἱερογραφία	3	2	2
11	Γυμναστική	3	3	3
		27	28	29

Αὐτ. ἀριθμὸς	Μαθήματα	Τάξεις			
		Α'	Β'	Γ'	Δ'
	II. Γυμνάσιον				
1	Γερμ.	2	2	2	1
2	Ἑλληνικὴ	10	10	10	10
3	Λατινικὴ	3	3	3	3
4	Γαλλικὴ	3	3	3	3
4	Μαθηματικὴ	4	3	4	3
6	Ἱστορία	3	3	3	3
7	Φυσικὴ	2	2	3	3
8	Φιλοσοφικὴ	—	1	1	1
9	Κοσμογραφία	—	—	—	2
10	Γυμναστικὴ	3	3	3	3
		30	30	32	32

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1906.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργός

Α. Στεφανόπουλος

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Ιστορική Βιβλιοθήκη Ανδριτσάνας